СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Вибухотехнічна експертиза»

Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Форми здобуття вищої освіти – денна
Мова викладання – українська
Навчальний рік – 2-й рік (2022/2023 н.р.)
Форма підсумкового контролю – залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада профайл викладача	**Юрій Приходько** – доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент https://orcid.org/0000-0002-3080-6676 https://scholar.google.com.ua/citations?user=m7HJXDgAAAAJ&hl=ru
Контактний телефон	8-067-375-91-32;
Електронна адреса	prukhodky_up@ukr.net
Розклад навчальних занять	Відповідно до графіку освітнього процесу
Консультації	Очні: щодня з 14.00 до 16.30 год. відповідно до графіка чергувань кафедри Онлайн: електронною поштою nni2@naiau.kiev.ua, praktika_nni@ukr.net, prukhodky_up@ukr.net. Пн-Пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	https://dn.naiau.kiev.ua/course/view.php?id=3198

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти сутності розроблених теоретичних положень та формування предметно-розумових умінь щодо особливостей досліджень об'єктів, які відносяться до вибу-

хотехнічної експертизи та розвиток практичних навичок здобувачів у володінні методикою, прийомами, засобами та методами, що використовуються при дослідженні об'єктів, які відносяться до вибухотехнічної експертизи.

Тривалість

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS-3	Рік підготовки			
	2-й			
	Семестр			
	3-й			
Загальна кількість годин - 90	Лекції			
	4 год.			
	Семінарські			
	4 год.			
	Практичні			
	22 год.			
	Самостійна робота			
	60 год.			
	Вид контролю			
	Залік			

Форми та методи навчання

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей криміналістичної техніки на навчально-тренувальних полігонах, спеціалізованих аудиторіях та робочих місць з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Методи навчання:

1. Словесні, наочні та практичні методи.
2. Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод.
3. Репродуктивний метод.
4. Частково-пошуковий метод.
5. Дослідницький метод.

- **Словесні**

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним

чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• **Наочні методи**

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• **Практичні методи**: виконання практичних вправ. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Система поточного контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів; оцінювання виконання контрольної роботи та розрахунково-графічних робіт (навчальні експертизи), передбаченої планом практичного заняття. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання та ситуаційне завдання. Залік проводиться з відпрацюванням ситуаційного завдання з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів, спеціалізованих аудиторій за місцем дислокації навчальних підрозділів.

Пререквізити (Prerequisite): Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності, Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості, Юридична компаративістика, Нормотворча діяльність.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. *спеціальні (фахові, предметні) компетентності:* СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	
ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- роль та місце вибухотехнічної експертизи у забезпеченні розслідування злочинів пов'язаних з використанням вибухових матеріалів;
- структуру та завдання вибухотехнічної експертизи;
- заходи безпеки при роботі з вибухонебезпечними матеріалами при проведенні вибухотехнічних експертиз;

- особливості організації огляду місця подій по факту вибуху;
- теоретичні основи виникнення вибуху та його властивості;
- характеристика факторів вибуху;
- криміналістичну класифікацію, характеристики та властивості промислових вибухових речовин;
- криміналістичну класифікацію, характеристики та властивості засобів підриву військового та господарського призначення;
- вогневий та електричний спосіб підриву вибухових речовин;
- правила перевезення вибухових матеріалів;
- криміналістичну класифікацію вибухових пристроїв;
- будову, принцип дії, технічні характеристики та особливості розрядження протипіхотних, протитанкових, спеціальних мін, мін-пасток і мін-сюрпризів;
- будову, принцип дії, технічні характеристики та особливості розрядження артилерійських боєприпасів, ручних гранат;
- будову, принцип дії, технічні характеристики та особливості розрядження піротехнічних засобів військового, спеціального та побутового призначення;
- основи виготовлення саморобних вибухових пристроїв, їх розрядження та знешкодження;
- способи та методи індивідуального, загального захисту від дії уражаючих факторів вибуху;
- методи безконтактної роботи по розрядженню, транспортуванню та знешкодженню вибухових пристроїв;
- методи руйнування об'єктів та наслідків від вибуху;
- устрій, тактико-технічні характеристики, особливості й правила експлуатації спеціального обладнання, призначеного для проведення вибухотехнічних експертиз;
- методи проведення вибухотехнічних експертиз і досліджень;
- методику перевірки вибухових пристроїв на працездатність;

вміти:

- оцінювати та прогнозувати вибухонебезпечну;
- керувати силами і засобами під час робіт з пошуку, розрядження, транспортування та знешкодження вибухових пристроїв;
- аналізувати та вивчати нові способи дій по розрядженню та знешкодженню вибухових пристроїв і застосування нових видів спеціального обладнання;
- проводити прості та середні за складністю вибухотехнічні експертизи;
- надавати допомогу в розслідуванні й розкритті злочинів, пов'язаних з вибухами;
- вилучати речові докази на місці події;
- працювати в засобах індивідуального захисту від вибуху;
- виконувати нормативи спеціальної підготовки з вибухотехніки;
- вести відповідні документи за проведеною роботою.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної робо-

		ти в розрізі тем
Тема 1. Загальнотеоретичні та правові основи судової вибухотехнічної експертизи		Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Предмет судової вибухотехнічної експертизи. 2. Об'єкти судової вибухотехнічної експертизи. 3. Суб'єкти судової вибухотехнічної експертизи. 4. Методика досліджень при проведенні судової вибухотехнічної експертизи.
Тема 2. Організація роботи при огляді місця події за фактом вибуху або загрозі його скоєння		Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Особливості організації роботи при огляді місця події за фактом вибуху. 2. Задачі спеціаліста на всіх етапах огляду місця події. 3. Організаційні, тактичні та методичні основи участі спеціаліста в огляді місця події. 4. Права і обов'язки спеціаліста. 5. Підготовка спеціаліста до огляду місця події.
Тема 3. Технікокриміналістичні засоби та методи досліджень, які використовуються експертом-вибухотехніком	*Семінарське заняття - 2 години* 1. Класифікація методів, що застосовуються у судовій вибухотехнічній експертизі. 2. Виявлення оптичних, фізичних та хімічних властивостей об'єктів	Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презен-

	дослідження під час проведення експертного дослідження вибухонебезпечних об'єктів. 3. Вимірювальна техніка, яка застосовується експертом-вибухотехніком. 4. Характеристика та можливості методів судової вибухотехнічної експертизи при дослідженні різноманітних об'єктів.	тацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Класифікація методів, що застосовуються у судовій вибухотехнічній експертизі. 2. Виявлення оптичних, фізичних та хімічних властивостей об'єктів дослідження під час проведення криміналістичного дослідження вибухонебезпечних об'єктів. 3. Вимірювальна техніка, яка застосовується експертом-вибухотехніком. 4. Характеристика та можливості методів судової вибухотехнічної експертизи при дослідженні різноманітних об'єктів.
Тема 4. Методика експертного дослідження засобів підриву та запалювання, вибухових пристроїв промислового та саморобного виготовлення	*Лекція* 1. Поняття та способи підриву. 2. Вогневий, механічний, електричний та хімічний способи підриву. 3. Сучасна класифікація засобів підриву. 4. Характеристика та класифікація вибухових пристроїв промислового та саморобного виготовлення. 5. Встановлення способу підриву вибухового пристрою та використання даної інформації для встановлення механізму вибуху та обставин злочину. 6. Техніка безпеки під час дослідження засобів підриву, запалювання та вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення. *Практичні заняття – 10 годин* *практичне заняття - 2 години* **Заняття №4.1 Попереднє дослідження.** **Завдання по виконанню експертного дослідження засобів підри-**	Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Поняття та способи підриву. 2. Вогневий, механічний, електричний та хімічний способи підриву. 3. Сучасна класифікація засобів підриву. 4. Характеристика та властивості засобів підриву. 5. Встановлення способу підриву вибухового пристрою та використання цієї інформації для встановлення механізму вибуху та обставин злочину. 6. Огляд та попереднє дослідження наданих зразків засобів підриву.

	ву та запалювання, вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення: 1. З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта; 2. Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань; 3. Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки; 4. Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової вибухотехнічній експертизі і узгодження їх черговості; 5. Побудова гіпотез; 6. Планування експертного дослідження. *практичне заняття – 2 години* **Заняття №4.2 Роздільне дослідження. Експертний експеримент.** **Завдання по виконанню експертного дослідження засобів підриву та запалювання, вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення:** 1. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваних об'єктів; 2. Формування проміжних висновків при проведенні роздільного дослідження об'єктів. *практичне заняття – 2 години* **Заняття №4.3 Експертний експеримент.** **Завдання по виконанню експертного дослідження засобів підриву та запалювання, вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення:** 1. Проведення експертного експерименту (відстріл вогнепальної зброї) за необхідності;	7. Техніка безпеки під час дослідження засобів підриву. Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

	2. Формування проміжних висновків при проведенні експертного експерименту досліджуваних об'єктів (приведення в дію механізму спрацювання засобу підриву чи боєприпасу). *практичне заняття — 2 години* **Заняття №4.4 Порівняльне дослідження.** **Завдання по виконанню експертного дослідження засобів підриву та запалювання, вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення:** 1. Встановлення збігу або розбіжностей загальних та окремих ознак вогнепальної зброї у об'єктах дослідження та зразках для порівняння (довідкова література та інтернет ресурси). 2. Формування проміжного висновку про наявність чи відсутність збігу або розбіжності. 3. Ілюстрування результатів порівняльного дослідження. *практичне заняття — 2 години* **Заняття №4.5 Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків.** **Завдання по виконанню експертного дослідження засобів підриву та запалювання, вибухових пристроїв промислового і саморобного виготовлення:** 1. Оцінка результатів дослідження, формулювання висновку на поставлені питання. 2. Складання висновку експерта та ілюстративних матеріалів. *Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №506, з використанням:* *- зразків засобів підриву (макети: капсулів детонаторів, електродетонатоіви, підривачів);* *- зразків вибухових пристроїв (макети: гранат, мін, саморобних вибухових пристроїв);*	

	- вимірювальних приладів; *- довідкової літератури;* *- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).*	
Тема 5. Методика експертного дослідження вибухових речовин та їх залишків після вибуху	*Семінарське заняття* 1. Вибухові речовини або їх залишки, як об'єкти попереднього дослідження на місці події. 2. Можливості використання слідчим та оперативним працівником результатів проведення огляду місця події в ході слідчих дій і оперативно-розшукових заходів. 3. Умови і порядок проведення попереднього дослідження речових доказів. 4. Методи та методика криміналістичного дослідження вибухових речовин. *Практичні заняття - 4 години* **Заняття №5.1 Попереднє дослідження. Роздільне дослідження.** *практичне заняття - 2 години* **Завдання по виконанню експертного дослідження вибухових речовин та їх залишків після вибуху:** 1. З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта; 2. Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань; 3. Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки; 4. Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової вибухотехнічної експертизи; 5. Планування експертного дослідження. 6. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваних об'єктів (макетів: вибухових речовин).	Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Вибухові речовини або їх залишки, як об'єкти попереднього дослідження на місці події. 2. Умови і порядок проведення попереднього дослідження вибухових речовин. 3. Методи та методика експертного дослідження вибухових речовин. 4. Значення інформації, отриманої при дослідженні таких речових доказів, як вибухові речовини та їх залишки після вибуху для розслідування злочинів. Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

	Заняття №5.2 Експертний експеримент. Порівняльне дослідження. Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків. *практичне заняття - 2 години* **Завдання по виконанню експертного дослідження вибухових речовин та їх залишків після вибуху:** 1. Проведення експертного експерименту (імітація підриву вибухових речовин) з ціллю встановлення придатності для проведення вибуху; 2. Встановлення збігу або розбіжностей загальних та окремих ознак зарядів вибухових речовин. 3. Формування проміжного висновку про наявність чи відсутність збігу або розбіжностей. 4. Ілюстрування результатів порівняльного дослідження. 5. Комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження об'єктів. 6. Оформлення результатів проведеного дослідження. *Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №506, з використанням:* *- зразків стандартних зарядів вибухових речовин (макети: тротилових шашок, патронів амоніту, пластичної ВР);* *- вимірювальних приладів;* *- довідкової літератури;* *- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).*	
Тема 6. Методика експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей	Лекційне заняття - 2 години 1. Історичні аспекти виникнення піротехнічних сумішей та засобів. 2. Сучасна класифікація піротехнічних засобів та їх тактико-технічні характеристики. 3. Види піротехнічних речовин, їх хімічний склад, енергія вибухового перетворення.	Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презен-

	4. Характеристика та властивості піротехнічних сумішей та засобів, які випускаються промисловістю. 5. Методика та методи експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей. Практичні заняття - 8 години **Заняття №6.1 Попереднє дослідження.** практичне заняття - 2 години **Завдання по виконанню експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей** 1. З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта; 2. Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань; 3. Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки; 4. Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової вибухотехнічної експертизи і узгодження їх черговості; 5. Побудова гіпотез; 6. Планування експертного дослідження. ***Заняття №6.2*** **Роздільне дослідження. Експертний експеримент.** *практичне заняття - 2 години* **Завдання по виконанню експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей** 1. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваного об'єкта (піротехнічного виробу); 2. Проведення експертного експерименту з об'єктом дослідження (імітація приведення в дію); 3. Формування проміжних висновтації): 1. Історичні аспекти виникнення піротехнічних засобів та сумішей та розвиток їх криміналістичного дослідження. 2. Сучасна класифікація піротехнічних засобів та їх тактико-технічні характеристики. 3. Види піротехнічних речовин, їх хімічний склад, енергія вибуху, швидкість вибухових та інших процесів. 4. Характеристика та властивості піротехнічних засобів та сумішей, які випускаються промисловістю. 5. Криміналістичне дослідження піротехнічних засобів та сумішей. Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

	ків при проведенні роздільного дослідження об'єктів (піротехнічних виробів) та експертного експерименту. ***Заняття №6.3 Порівняльне дослідження.*** *практичне заняття — 2 години* ***Завдання по виконанню експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей*** 1. Встановлення збігу або розбіжностей загальних та окремих ознак піротехнічних виробів. 2. Формування проміжного висновку про наявність чи відсутність збігу або розбіжностей. 3. Ілюстрування результатів порівняльного дослідження. **Заняття №6.4 Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків.** *практичне заняття — 2 години* **Завдання по виконанню експертного дослідження піротехнічних засобів та сумішей** 1. Комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження об'єктів. 2. Оформлення результатів проведеного дослідження. *Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №506, з використанням:* *- зразків стандартних видів піротехнічних виробів (макети: піротехнічних виробів військового, спеціального чи побутового призначення);* *- вимірювальних приладів;* *- довідкової літератури;* *- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).*	
Тема 7. Заходи безпеки при проведенні вибухотехнічних експертиз та огляді місця вибуху		Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення ос-

		новних понять теми. Підготувати реферат або презентацію. Теми рефератів (доповідей або мультимедійних презентації): 1. Загальні вимоги щодо дотримання заходів безпеки працівниками органів внутрішніх справ при поводженні з виявленими вибухонебезпечними матеріалами. 2. Дотримання правил заходів безпеки під час огляду, знешкодження вибухонебезпечних об'єктів працівниками вибухотехнічних підрозділів. 3. Дії працівників вибухотехнічних підрозділів після підриву вибухового пристрою.

Основні інформаційні джерела

Основна

Конституція України: Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к.96ВР(станом на 15 берез. 2016) URL:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (станом на 05.верес.2019р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17

Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (ред. 01.січ.2019р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19

Про судову експертизу : Закон України зі змінами та доповненнями, внесеними законами України від 23.04.2003 р. № 662-IV (ред. від 1.січ. 2019 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12.

Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (ред. від 05.груд.2012 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр.

Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 6 квітня 2000 року URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1644-14

Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення: Закон України від 23 грудня 2004 року URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2288-15

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз:

Наказ Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 р. № 53/5 (ред. від 22.02.2019 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98.

Інструкція про порядок створення та організації діяльності слідчих груп та слідчо-оперативних груп : Наказ МВС України від 20.жовт.2014 р. № 1107 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1618-14.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : затв. наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15

Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 № 575, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31.07.2017 р. за № 937/30805. БД «Законодавство України». ВР України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17.

Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України 17.07.2017 № 591, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18.08. 2017 р. за № 1024/30892. БД «Законодавство України» ВР України. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17.

Про затвердження Інструкції про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України 19.08.2019 № 691, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04.10. 2019 р. за № 1081/34052. БД «Законодавство України» ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19

Про затвердження Порядку ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: Наказ Міністерства юстиції України від 02 жовтня 2008 р. № 1666/5 (ред. від 03.лип.2015 р.) URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08.

ГОСТ В 20313-74 "Боеприпасы. Основные понятия". М., 1974.

ГОСТ 9089-75 "Электродетонаторы мгновенного действия". М., 1975.

ГОСТ 12.1.010-76 "Взрывобезопасность". М., 1976.

ГОСТ 14839.20-77 "Вещества взрывчатые промышленные". М., 1977.

ГОСТ 3470-80 "Шнур огнепроводный".М., 1980.

ГОСТ 26184-84 "Вещества взрывчатые промышленные". М., 1984.

ГОСТ 6254-85 "Капсюли-детонаторы для взрывных работ". М., 1985.

Единые правила безопасности при взрывных работах. М.: Недра, 1976.

Боеприпасы артиллерии бывшей германской армии. Москва,1946.

Дорофеев А.Н. Авиационные боеприпасы. Москва,1978.

Дубнов Л.В. Промышленные взрывчатые вещества. Москва, 1988.

Дильдин Ю.М. и др. Взрывные устройства промышленного изготовления и их криминалистическое исследование. Москва, 1991.

Дильдин Ю.М. и др. Основы криминалистического исследования самодельных взрывных устройств. М., 1992.

Инженерные боеприпасы. Книга первая. М.: Воениздат МО СССР, 1976
Инженерные боеприпасы. Книга вторая. М.: Воениздат МО СССР, 1979.
Инженерные боеприпасы. Книга третья. М.: Воениздат МО СССР, 1979.
Инженерные боеприпасы. Книга четвертая. М.: Воениздат МО СССР, 1980.
Инженерные боеприпасы. Книга пятая. М.: Воениздат МО СССР, 1987.
Инженерные боеприпасы. Книга шестая. М.: Воениздат МО СССР, 1988.
Іщенко А.В., Пащенко В.І., Кобець М.В., Буханченко О.А., Ткаченко Є.М. Засоби та способи протидії терористичним актам, вчиненим із застосуванням вибухових пристроїв: Навчально-практичний посібник. К., 2008. 204 с.
Красюк І.П., Пащенко В.І. Ситуаційні дослідження при вчиненні вибухів. ДНДЕКЦ МВС України., К., 2004. 59 с.
Ларин А.М. и др. Расследование убийств, совершенных с применением взрывчатых веществ. - М., 1975.
Моторный И.Д. Теоретико-прикладные основы применения средств и методов криминалистической взрывотехники в борьбе с терроризмом Монография. М., 1999.
Пащенко В.І., Керусенко О.В. Методи підвищення оглядів місць вибухів. ДНДЕКЦ МВС України., К., 2003. 14 с.
Пащенко В.І., Грущенко С.А., Ткаченко Є.М. Методи проведення оглядів місць вибухів. ДНДЕКЦ МВС України., К., 2004. 30 с.
Пащенко В.І., Оніщенко В.П., Неділько І.Б. Реконструкція саморобних вибухових пристроїв по слідах вибуху. ДНДЕКЦ МВС України., К., 2004.
Пащенко В.І., Свистунов О.Я., Хомко Р.Л. Експертний огляд, розрядження, транспортування та знищення вибухових пристроїв і речовин. Довідково-методичний посібник. – Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2005. 418 с.
Пащенко В.І., Гудков В.В. Использование специальных знаний при расследовании преступленный, совершенных с применением взрывных устройств. К.: ДНДЕКЦ МВС Украины, 2003. 116 с.
Пащенко В.І., Ткаченко Є.М. Особливості криміналістичного дослідження електродетонаторів промислового виробництва. Київ, ВТУ ДНДЕКЦ МВС України.Інформаційний вісник №7. 2002.
Пащенко В.І. Методика визначення маси вибухової речовини за ознаками бризантної дії вибуху на тіло людини. Київ, ВТУ ДНДЕКЦ МВС України.Інформаційний вісник №8. 2003.
Прохоров-Лукін Г.В., Биков В.І., Пащенко В.І. Методика комплексного дослідження вибухових пристроїв, вибухових речовин і слідів вибуху. УДК 343.98 № 0103U002003. МЮ України, МВС України, К., 2007.
Приходько Ю.П., Кофанов А.В., Антонюк П.Є. та ін. Огляд пасажирських повітряних суден та авіаційних об'єктів на наявність вибухових пристроїв, вибухових речовин і вибухових компонентів: Методичні рекомендації. К. : НАВС, 2015. 88 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно

використовувати навчально-тренувальні полігони, спеціалізовані аудиторії, криміналістичну техніку.

Програмне забезпечення.

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- інтерактивні, мультимедійні проєктори, комп'ютери, ноутбуки, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google – Classroom, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет – платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), Соціальні мережі та Telegram..

На плантформах Moodle, Google Classroom розміщені допоміжні матеріали.

Виконана робота розміщується здобувачем на середовищі Google Classroom, де науково-педагогічний працівник має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика щодо академічної доброчесності: https://www.naiau.kiev.ua/dobrochesnist/.

Політика щодо відвідування здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ:

1. Положення про розроблення програм навчальних дисциплін і силабусів у Національній академії внутрішніх справ.
2. Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НАВС.
3. Інструкція з організації, проведення та підтвердження ліквідації академічних заборгованостей та академічної різниці учасниками освітнього процесу НАВС з використанням елементів дистанційного навчання.
4. Порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти.

5. Положення про змішане навчання в НАВС.
6. Положення про дистанційне навчання в НАВС.
7. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в НАВС.
8. Положення про організацію освітнього процесу в НАВС.

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)							**Підсумковий контроль**	**Підсумкова кількість балів**
max 60%							*max 40%*	*max 100%*
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Залік	
5	10	10	10	10	10	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробник:
доцент кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз ННІ № 2 НАВС
кандидат юридичних наук, доцент _____ **Юрій ПРИХОДЬКО**

Силабус схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 НАВС
Протокол від 31.08.2021 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри
криміналістичного забезпечення
та судових експертиз ННІ № 2 НАВС _____ **Володимир АТАМАНЧУК**